

Az 1920. március 13-án felavatott hősi tűzoltók emlékfalának története Szombathelyen

Éppen száz esztendeje annak, hogy a szombathelyi tűzoltók méltóképpen emlékeztek meg az I. világháborúban elesett bajtársaikról

Szombathely Város polgársága 1871-ben kezdett tudatosan foglalkozni az önkéntes tűzoltóság megalakításának gondolatával. Eredményeként 1872-ben megalakult a Szombathelyi Önkéntes Tűzoltó Egylet. Brutscher József főparancsnok kezdeményezésére 1904-ben a tűzoltóság keretein belül létrejött a mentőosztály, a helyi mentőszolgálat elődszervezete. Az I. világháború tragédiáit átélve érett meg a gondolat arra, hogy a szerbiai és olasz fronton hősi halált halt szombathelyi önkéntes tűzoltóknak méltó emléket állítsanak a tűzoltóság szerházában. Brutscher főparancsnok az egyesület jóváhagyásával rendelte meg az emléket.

Az 1920. március 13-án megtartott bensőséges ünnepségen a tűz és mentőőrség épületének tanácstermében avatták fel a tizenhárom hősi halált halt tűzoltó bajtárs emlékfalát. A Madonna Relief fehér márványból készült, Schönbauer Henrik kőszegi születésű szobrászművész alkotta, mely előtt a tűzoltók és rokonok fejet hajthattak. A II. világháború után 1946. szeptember 1-én az önkéntes tűzoltóságokat rendeletileg megszüntették, az emlékhely eltűnt a tűzoltók épületéből. A feledésbe merült alkotás 1989-ben bukkant fel ismét. Baán Sándor – aki 1929-től volt tűzoltó nyugdíjazásáig – a szombathelyi Sylvester János Nyomda tűzvédelmi felelőse megkereste a Vas Megyei Tűzoltó-parancsnokságon Grastyán László tűzoltó alezredest, hogy lakásán egy régi tűzoltó emléket őriz. Több mint negyven évig nagy becsben őrizte. Elmondása alapján a Madonna Relief és a hősi halottak neveit őrző márványtábla a régi tűzoltó laktanya féltve őrzött kincse volt a 20-as, 30-as és 40-es években. Ő ezt az államosítás viszontagságos idején mentette meg az utókornak. A rendszerváltás küszöbén látta elérkezettnek az időt, hogy visszaadja az emléket azoknak, akikhez tartozik, a tűzoltóknak és kérte annak méltó helyen történő elhelyezését. A szobor és emléktábla 1990-ben az akkori megyei és városi tűzoltó-parancsnokság 1953-54-ben épült épületének bejáratánál kapott újra méltó helyet, ahol a mai napig látható és halottak napján mécses gyújtással valamint koszorúzással emlékeznek a tűzoltók hős bajtársaikra, elődeikre.

